

כל הגמ פרק שלישי גימין

לב.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פ"ו מהל' גירושין הלכה טו [והלכה י"ז] סג עין נ טו"ע אה"ע קי קמח סעי' נו:

ב ב מיי שם טו"ע שם סעי' ק:

ג ג מיי שם טו"ע שם סעי' סג:

ד ד מיי שם הלכ"ב [והלכ"ג] טו"ע שם סעי' סג:

ה ה מיי פ"ד מהל' זמיה הל"א סג עין פז טו"ע ח"מ קי רמה סעי' י וזמיה ו"ע:

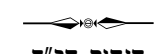
מוסף תוספות

א. לרי"ג דאמר דאם ביטלו אנו מבטלי ניהא דנקט והגיע בשליח. מוס' הל"א. ב. נמי מוס' הל"א. ג. שלא בפני השליח והאשה. רמב"ם. ד. מה צריך להשיגנו והי. מוס' הל"א. ה. שהוא מבטל. מוס' הל"א. ו. אפי' יש עדים. מוס' הל"א. ז. דלא גרע ממילא דירדה משליחותיה דשליח אפי"ג דמטרור ל"י. ו. וני מוס' הל"א גבי"ן שמתל"ס. ז. לנו גילוי דעתו. מוס' הל"א. ח. א. שהוא היה יכול לפרשם. ויכון דלא לפרשם. מוס' הל"א. ט. כ"י לגלות דברים שבלבו וגאנס ולא היה יכול. מוס' הל"א. י. אלא אפי"ג דירעי שיש בלבו דעת אחרת אין וני. והולכים אחר דברים שבלבו. מוס' הל"א. יא. וא"א לגורס הכא כי החם הוא פרוך אלמא בטל מעיקרא משמע. פי' ולכך בטלה היא דבריו קיימין שהרי בטלה היא קודם לכן. אבל אי גרסי' לא אמר כלום היכי דייק דמעיקרא משמע. מוס' הל"א. יב. כלומר. והייך אמרת דכל המחזיק בה וכו' וכו' וכו' ודייק לישנא דדבריו קיימין משמע דגבוי אי אפי"ג בה גריס החם דבריו קיימין. רענו קשקש. טז. והי"ל למימר למימרא דבטל וא"א בה דליבטל משמע. ולא היה יכול לתרוץ דאי אפי"ג ב' לשונות משמע דמתרוץ על בטל הוא. הי"ל דלכך לא הקשה מאי אפי"ג. מוס' הל"א. יג. דאתר שבאתה לידו אינו נאמן לומר שלא קבלה מעיקרא כדי לזכות בה. רמב"ם. יד. שיהו דבריו קיימין. מוס' הל"א.

שופתא. ז' בית יד: **קופינא.** ח' חור שבראש המרא שקורין פשו"ר ועל שם שחוק בין שני לדי החור קרי ליה בין אחים שמדוכקין: **סינחא בדפנא.** יתד שדכופין: **רפיא.** שמתייבש מחמת החום ורפה: **קניא כנופתא.** קנה הארוג ככפיפה: **רפיא.** כמו יפריא:

הדרן עלך כל הגמ

השולח. והגיע. והשיג: אינו יכול לנטלו. בגמרא פריך פשיטא: נראשונה. לא היה מבטלו בפני השליח ולא בפני האשה אלא במקום שהיה עומד היה מבטלו בפני שלשה: מפני סיקון העולם. שהשליח שאינו יודע בדבר מוליכו לה והיא ניסת בו: גב' הגיעו. היו משמע שדרך אחריה והשיגו: ואפילו ממיילא. שנשתהה שליח צדק והיה לו לה דרך לשם ורואהו ופסי"ה צטל: ולא אמרינן. אין דעתו לנטלו אלא לנטורה בעלמא חדש או חדשים שאם היה דעתו לנטלו היה רודף אחריו לצטלו: **שליחותא דקמא.** דאמרינן ליה לא עדיפת מיניה: איסור הוא דלא טרח. כי בטליה הוא בעלמא צטל וליכא למימר לנטורה מיכוין דלא הוה מטרח נפשיה משום לנטורה: אכל שליח. כי שלח שליח לנטול אמרינן לנטורה מיכוין ומשום טירחא דשליח אחרון לא איכפת ליה: צטל הוא. משמע צטל יהא וכן אי אפשי בו: פסול הוא. לא משמע דאיהו מבטל ליה אלא מוטיא עליו שם פסול הוא ליה: לא אמר כלום. וזכה בה על כרחו ואם יש לו בעל חוב גובה אותה שצטלו לפי שכל השלוחות הללו לשון עמיד הן והואיל וקבלה אינו יכול לחזור בו: צטלה היא. משמע צטלה היתה מקודם שקיבלתי הודאת בעל דין כמאה עדים דמי והרי אומר שלא זכה בה וחוזרת לגותן והכי נמי תניא לקמן צפירקין (דף מ:). כתבתי ונתתי שדה פלוני לפלוני והוא אומר לא כתב ונתן לי הודאת בעל דין כמאה עדים והאי נמי דאמר צטלה היתה מקודם לכן נאמן: שמי

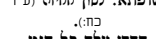
הגהות הב"ח

(א) משנה ג"ד במקום אחר: (ב) גמ' מנובלת היא מיבטל:

לעזר רש"י

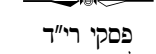
פשוט"ר. מדר.

מוסף רש"י

שופתא. לון אחיה ע"ז כ"ח:

הדרן עלך כל הגמ והגיע בשליח. רבותא אשמועינן אפי"ג שלא יא אחריו לשם קי. אלא שפגע בו ואמר לו הרי צטל ולא אמרינן לנטור בעלמא קא מכוין (קדושין טז). בראשונה היה עושה ב"ד כו'. ולא היה מודיע לה (יבמות צ). מקבל מזה. ע"ז מתנת קרקע. המקבל לאמר שעה שנת המתנה לדי. ה"ג מיבטל מנובלת אי אפי"ג בה לא אמר כלום. צטלה היא איה מתנה דבריו קיימין. ה"ג לה הצולע נטו. וטעמא דמפרש התם דמקבל דמנטל מנובלת אי אפי"ג בה להצטל משמע היא ככר קבלה. לפיכך לא אמר כלום. ואם יש עליו בעל חוב גובה אותה היינו (כריתות כד).

פסקי ר"ד

השולח גט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתי קדם אצל אשתו או ששלח אצלה [שליח] ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משיגו ע"ז לידה אינו יכול לבטלו: ת"ד בטל הוא אי אפי"ג בו דבריו קיימין. פי' משמע לשונות אלו לשון ביטול. פסול הוא אינו גט לא אמר כלום פי' שמשמע שמוציא עליו לעו שהוא גט פסול הרי אנו רואים שהוא כשר מ"ה לא אמר כלום אבל אם אמר פסול יהיה לא יהיה גט הרי הכי נמי הרי לשון ביטול והגט בטל:

השולח. גט שנתי לך במל' הוא. לרצי דאמר צטלו מבטול נקט הגיע צטלה אורחא דמלתא דלזו מותר לנטול ורגיל הוא לנטלו אכל בפני צ"ד שלא בפני השליח אסור לנטלו מדרכנן משום תקנת ר"ג ועוד נקט הגיע צטלה דהשתא אין לרצי צית דין אי נמי היא גופה אמת לאשמועי' ללא אמרינן לנטורה קא מיכוין דלאמרינן בגמרא ולא לומר לדוקא כ"י האי גוונא צטל:

ל"א אמרינן לצעורה קא מיכוין. וא"ת פשיטא שהוא צטל הלא היה לנו לומר שאינו צטל והוא עומד וזו"ת ו"ל דהוה אמנא כיון שאינו מביא עדים על כך אי"כ אינו רואה לנטלו א"כ"י הוה משיגין להמטיר משום דלמא לנטורה קא מיכוין קמ"ל דלא מיישיגין: **איידו** שרח אדעתא לצעורה. משמע דקידם אכל אשתו לא הוה ממילא אלא צטירחא וזמיה דלמאי לא נקט רבותא טפי וזדמן אכל אשתו ממילא או שזו"ת דלא אמרינן לנטורה קא מיכוין דמיהם הוא לומר שאו אין מועיל צטלו: **מהו דתימא איגלא מילתא דבטולא** במיליה קמ"ל. ורבה דאמר לקמן (דף לה). וצטל אדעתא צטיטא מלמא היא היינו שודע קודם שהגיע גט לידה אכל אס לא נודע אמת גילוי דעתא עד אחר שהגיע לידה לאו כלום הוא כגון דהוה רהיט צטר שליח לנטולה וצטר שליח דהא דרהיט צטריה דבעי למימר אסור הכי לה כדאמר לקמן (סג) וכי מצטל ליה אחר שצא לידה לפי שצטר שעדין הוא ציד שליח ולא צא לידה אגלאי מילתא למפרע לנטוליה הוה רהיט קמ"ל מתני' ללא כלום הוא וטעמא משום דצו"ת שעה שהוה רץ לא נודע דעתו לא לשליח ולא לאשה ולא צ"ד והוה להו דברים צטל צאין דברים אפי"ג שנאמן לומר כך היה צלצי ואף ע"ג דבעלמא גזי ההוא דצין אדעתא למיסק לארץ ישראל (קדושין דף מט:). צדוין הוא דלא הו דברים כיון שלא חשש לפרש"י רואה הוא שיתקיים הדבר צכל ענין צכל כאן עושה כל מה שיכול לעשות ל"מ"מ עשאוס כדברים צכלז ואין להקשות

הדרן עלך כל הגמ

השולח גמ' לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו ואמר לו גט שנתי לך בטל הוא הרי זה בטל קודם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גט לידה שוב אינו יכול לבטלו בראשונה היה עושה ב"ד ממוקום אחר ומבטלו בהתקין רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין בן מפני תיקון העולם: **גב' הגיעו לא קתני אלא הגיע ואפי' ממילא ולא אמרינן לצעורה הוא דקא מיכוין או ששלח אחריו שליח ל"ל מהו דתימא לא אלימא שליחותיה דבתרא משליחותיה דקמא דלבטליה קמ"ל קדם הוא אצל אשתו למה לי מהו דתימא כי לא אמרינן לצעורה קא מיכוין ה"מ לשליח אבל לדידה ודאי לצעורה קא מיכוין קמ"ל או ששלח אצלה שליח למה לי מהו דתימא איהו דלא טרח אדעתא לצעורה אבל שליח דלא איכפת ליה כי טרח ודאי לצעורה קא מיכוין קמ"ל אם משהגיע גט לידה אינו יכול לבטלו פשיטא לא צריכא דמהדר עליה מעיקרא לבטולי מהו דתימא איגלאי מלמא למפרע דבטולי במליה קמ"ל: ת"ר יבטל הוא אי אפישי בו דבריו קיימין פסול הוא אינו גט לא אמר כלום למימרא דבטל לישנא דלבטל משמע והאמר רבה בר א"ב אמר רב ששת ואמרי לה אמר רבה בר אבוה המקבל מתנה שאמר לאחר שבאתה מתנה לידו מתנה זו מבוטלת * תיבטל אי אפישי בה לא אמר כלום במלה היא אינה בטל מעיקרא משמע אמר אביי במל' שתי**

מותר דבריו קיימין אלמא

דמי איכא מידי דמדאורייתא לא הו גט ומדרכנן הוה גט דכיון שקלת דומה לדברים צכלז לא חשיבא עקירת דבר מן התורה ועדיפא מינה אמרינן צצטול שלא צ"ד צלא ידיעת שליח ואשה דמשמע פשטו הלכה דלא הו צטול ו"ע כי שמא צטול שלא צ"ד אינו מועיל להקל צכלז יועיל להחמיר ועוד נראה לר"י כי דברים צכלז אינן דברים אפי' היכא דק"ל שנאנס מלפרשם כמו שרואה להוציא בפ"צ דקדושין (דף ג.) דדברים צכלז אינן דברים וכו' וצפין אותו עד שיאמר רואה אני דגט ודכפרה ל' ולא מהני דברים צכלז להיות דברים אלא היכא צכלז גילוי דעתו יש לנו לדעת דעתו מעמנו: **והאמר רבה בר א"ב אמר רב ששת ואמרי לה רבה בר אבוה ו"ל** ג רב ששת: **מבוטלת היא תיבטל אי אפישי בה לא אמר כלום.** תימא דצפרק צטרא דכריתות (דף נה.) גרסי' איפכא מנובלת היא מיבטל אי אפישי בה דבריו קיימים צטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום * ו' ואי אפרש למיגרס התם כדהכא דהתם פריך מינה אדריש לקיש דאמר הנותן מתנה לחצרו ואמר הלה אי אפישי בה כל הקודם צה זכה ורצ שעת קאמר דאי אפישי צה דבריו קיימים מאי לאו דבריו קיימים והדרה למרה * ומינה לספרים * דגרסי' התם והכא אי אפישי צה צטלה היא אינה מתנה דבריו קיימים אפי' ספיר והא דלא מקשה מאי אפישי צה כמו שמקשה אצטלה * משום שפשוט לו דהאי דדבריו קיימים צאי אפישי צה היינו משום דהו לשון הפקר כדמתרץ ככריתות לריש לקיש ומינה גירסא זו אינה ברוב ספרים ור"י אומר שיש ליישב כאן גירסא דכריתות ודייק דבטל מעיקרא משמע מדקתני צטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום דאי ליבטל משמע להכא אי"כ היו דבריו קיימין והו הפקר וכל המחזיק צה זכה אכל השתא דמעיקרא משמע הרי הוא כאומר על כל מתנות שאדם נותן לחצרו חוזה צהן שאינן מתנות דכאן נמי זכה צהו ולכך לא אמר כלום * והאי דקאמר שמי לשונות משמע ולישא דמהני צה קאמר לאו דמהני דבריו צמתנות קאמר * אלא דמהני היינו לשון טעוה לו דטוב לו שיתצטל הגט וטוב לו שלא יצטל המתנה והא דמשמע צריש פ' האומנים (צ"מ דף ע:) דחשיב עילוי לצעל מה שממהר הגט לחול דאמרינן צשלמא אי איתמר איפכא התקבל לי גיטי ואשתך אמרה הצא לי גיטי והוא

